



TurkishStudies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Volume 11/14 Summer 2016, p. 425-440

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9680>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 01.06.2016

✓ Accepted/Kabul: 20.09.2016

✍ Referees/Hakemler: Doç. Dr. Damla BULUT – Doç. Dr. Zeki NACAICI

This article was checked by iThenticate.

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ LİSANS PROGRAMI BAŞARILARININ MEZUN OLUNAN LİSE TÜRÜNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Mehmet Kayhan KURTULDU* - Cahit AKSU**

ÖZET

Bu araştırma; müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının lisans programında eriştikleri akademik başarılarının, mezun oldukları lise türü ile olan ilişkisinin tespitini amaçlamıştır. Araştırma betimsel araştırmalardan tarama modeli ile ve 182 kişiden oluşan bir çalışma grubu ile yürütülmüştür.

Müzik öğretmeni adaylarından Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) mezunu olanlar ile 'Diğer Lise' mezunu olanlar arasında, Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (AGNO) açısından özellikle 'Çalışma grubundaki tüm öğrencilerin not ortalaması Genel' (AGNO) ve 'Çalışma grubundaki 1. sınıf öğrencilerinin not ortalaması' (AGNO 1) faktörleri açısından 'Diğer Lise' mezunlarının lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca 'Ortalamalar' incelendiğinde 'Diğer Lise' mezunu öğretmen adaylarının lisans programı akademik başarılarının tüm sınıflarda GSL mezunu olan adaylardan daha yüksek olduğu gözlenmiştir. 'Diğer Lise' mezunlarının, 'Sınıf Düzeyi' ilerledikçe, yıllık akademik başarıları ile 'AGNO Genel' arasındaki ilişki düzeyleri, GSL kökenli öğretmen adaylarına göre oransal olarak daha yüksek düzeyde gerçekleşmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları yönünden, hem GSL hem de 'Diğer Lise' mezunu olan 'Kız' öğretmen adaylarının 'Erkek' adaylardan daha başarılı oldukları ve ayrıca 'Ortalamalar' incelendiğinde 'Diğer Lise' kökenli kız ve erkek öğretmen adaylarının GSL kökenli kız ve erkek öğretmen adaylarından daha başarılı oldukları tespit edilmiştir.

Bulgular genellendiğinde müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim gören 'GSL' mezunu müzik öğretmeni adaylarının, 'Diğer Lise' mezunu olanlardan daha başarılı olması gerektiği yönündeki beklentinin karşılanamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni, Akademik Başarı, Güzel Sanatlar Lisesi, Diğer Lise, Karşılaştırma

* Doç. Dr. KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğit. ABD, El-mek: kayhankurtuldu@gmail.com

** Doç. Dr. KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğit. ABD, El-mek: cahitaksu@ktu.edu.tr

**COMPARISON OF UNDERGRADUATE PROGRAM
ACHIEVEMENTS OF MUSIC TEACHER CANDIDATES
ACCORDING TO TYPE OF GRADUATED SCHOOL**

ABSTRACT

This research aims at finding relation between academic achievements of music teacher candidates studying in music teacher undergraduate program with type of high school they are graduated. Study is conducted with the scanning model of descriptive researches with a group consisting of 182 people.

Significant differences were found in favor of graduates of other high schools especially in terms of "AGNO General" (GPA of all students in the study group) and "AGNO 1" (GPA of first grade students in the study group) factors between GSL (Fine Arts School) graduated music teacher candidates and graduates of "other high schools" with regards to AGNO (cumulative GPA). In addition, when 'averages' are examined it is observed that undergraduate program academic achievements of graduates of other high schools were higher than GSL graduated candidates in all classes. Relationship level between annual academic achievement and 'AGNO General' of other High School graduates as their class level progress is higher compared to GSL origin teacher candidates. In terms of undergraduate program academic achievement of music teacher candidates it was found that female music teacher candidates graduated both from GSL and 'other high schools' were more successful compared to male students and when average scores are examined other high school origin female and male candidates were more successful compared to GSL origin female and male candidates.

When the findings are generalized it is concluded that expectation that music teacher candidates studying in undergraduate programs and graduated from GSL (Fine Arts School) should be more successful than teacher candidates graduated from other high schools is not realized.

STRUCTURED ABSTRACT

This research aims at finding relation between academic achievements of music teacher candidates studying in music teacher undergraduate program with type of high school they are graduated. Study is conducted with the scanning model of descriptive researches with a group consisting of 182 people.

Significant differences were found in favor of graduates of other high schools especially in terms of "AGNO General" (GPA of all students in the study group) and "AGNO 1" (GPA of first grade students in the study group) factors between GSL (Fine Arts School) graduated music teacher candidates and graduates of "other high schools" with regards to AGNO (cumulative GPA). In addition, when 'averages' are examined it is observed that undergraduate program academic achievements of graduates of other high schools were higher than GSL graduated candidates in all classes. Relationship level between annual academic achievement and 'AGNO General' of other High School graduates as their class level progress is higher compared to GSL origin teacher candidates. In terms of undergraduate program academic achievement of music

Turkish Studies

teacher candidates it was found that female music teacher candidates graduated both from GSL and 'other high schools' were more successful compared to male students and when average scores are examined other high school origin female and male candidates were more successful compared to GSL origin female and male candidates.

Introduction: Departments of music teaching of Fine arts departments of education faculties are major professional music education institutions today within the scope of formal degree education. Music teacher need of our country is provided mostly with teachers graduated from these degree programs. Music teacher candidates follow a curriculum consisting of field courses, pedagogical education and general education courses in this program.

Purpose: Students passing from secondary education to higher education in music education have a mixed profile as 'Fine Arts School' graduates and other high school graduates. The main purpose of this study is comparison of "Music Education Degree Program Academic Success Levels" of "Fine Arts School" graduates in particular fulfilling an important function in creating the infrastructure and basis of professional music education with "other high school" graduates and to disclose whether there is any difference and if so whether these differences change according to class levels. In addition examining these changes, if any, according to "Class Level" and "gender" variables are sub-problems of this study.

Conceptual / Theoretical Framework: In their study Özdemir and Yöndem (2011) found that there was no significant difference between individual instrument successes, academic success in musical courses and general academic successes of students graduated from Fine Arts High Schools and other high schools.

In his study Tebiş (2006) has found significant difference in only 'Musical Theory and Hearing Education' course and 'Teaching Methods' course among 18 different courses studied by the students in his sampling group in undergraduate programs about success of AGSL and other high school graduates success in favor of AGSL graduates and no significant difference was found for other subjects.

Ece and Bilgin (2007) have found that there is no significant difference between type of high school students graduated (AGSL and Other High Schools) and special skills test scores and between 'type of high school students graduated (AGSL and other high schools) and course success in courses they received in their fields.'

In his study Hüseynova (2014) found that normal high school students were more successful than AGSL graduates in terms of violin performance and assessed reason for this fact as reflection of superiority of theoretical knowledge of high school graduates on their performance.

Method: Screening model of descriptive researches was used in the study and it was carried out with study group consisting of 182 students. Correlation and comparative measurements were made for statistical operations within the framework of sub-problems and variables forming sub-problems. Parametric measurements were preferred with the assumption that data meet the normal distribution. In this context, "Pearson Moment Correlation Measurements" was used in correlation measure and 't-test' was performed in comparative measurements. In

Turkish Studies

measurements $p < 0,05$ was taken for general significance limit comparative measurements.

Findings and Discussion:

1. Significant difference was found in favor of other high school between GSL (Fine Arts School) graduates of music teacher candidates in the study group and other high schools graduates with respect to 'AGNO General' and 'AGNO 1' factors. So in terms of these factors; undergraduate programs academic success of Other High School graduate music teacher candidates was significantly higher than undergraduate programs academic success of Fine Arts School graduates.

2. Relationship coefficient of average scores of both GSL graduate and other high school graduate teacher candidates at different class levels in undergraduate program (AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3 and AGNO 4) with 'AGNO General' is high.

3. With regards to academic success of music teacher candidates in undergraduate program in 'AGNO General' factor both GSL and 'other high school' graduate 'female' teacher candidates appeared to be more successful than 'male' candidates.

Conclusion and Recommendations: When these results are generalized in the axis of research it may be concluded that expectation that Fine Arts High School graduated music teacher candidates studying at music teaching degree program should be more successful than 'Other high schools' graduates is not met. This situation entails revision of Fine Arts High Schools with respect to quantity and quality of students applying Skills Tests, education programs implemented in these schools, ideas and approaches of students and parents, quality and quantity of teachers and administrators and many more aspects. When these issues are examined it will be understood that there are many problems in practice our fine arts high schools face and these problems are ignored for now.

Keywords: Music Teacher, Academic Achievement, FineArtsHigh School, Other High School, Comparison

1. Giriş

Eğitim fakülteleri müzik eğitimi lisans programına öğrenci kabulü, bu alanın mesleki eğitimini alabilecek ve mesleğini yerine getirebilecek adayların yordandığı müzik alanı özel yetenek sınavı ile yapılmaktadır. Programa kabul edilen öğrencilerin mezun oldukları liseler farklı amaç ve içerikte liseler olmakla birlikte, aşağıda vurgulandığı gibi büyük çoğunluğu Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) kökenli öğrencilerdir (Bozkaya, 2006, Köse, 2006, Sümbüllü, 2013, Güleç, 2010).

Lisans programındaki öğrencilerin akademik başarılarının, onların mezun olduğu lise türü ile bir ilişkisinin olup olmadığının tespiti söz konusu öğrencilerin akademik başarılarına mezun olunan lise türünün etkisini belirleme açısından önemli ve gereklidir.

1.1. Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik eğitiminin örgün ve yaygın yapılanmaları içinde özellikle bu araştırmaya temel teşkil etmesi bakımından örgün mesleki müzik eğitimi kavramının tanımlanması gerekir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/ 14 Summer 2016

Bu konuda Uçan (2005, s.32-33); mesleki müzik eğitiminin genellikle, orta öğretimde belirginleştiğini ve yüksek öğretimde kesin biçimini aldığını, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli bir düzeyde yetenekli kişilere yönelik olduğunu, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçladığını belirtmektedir.

Eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalları, günümüzde örgün lisans eğitimi kapsamındaki başlıca mesleki müzik eğitimi kurumlarındandır. Ülkemizin müzik öğretmeni ihtiyacı, ağırlıklı olarak bu lisans programından mezun olan öğretmenlerle karşılanmaktadır. Müzik öğretmeni adayları bu programda; alan dersleri, meslekbilgisi (alan eğitimi) dersleri ve genel kültür derslerinden oluşan bir öğretim programını takip ederler.

Eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarına öğrenci kabulünde, özel yetenek sınavları yapılır. Bu sınavda öğrencilerden bazı müzikal davranışları sergilemeleri beklenir. Boyle ve Radocy (1987, s.86); ‘müzikal davranışlar müzik öğretmenlerinin, öğrencilerinin gelişimlerinde en çok yoğunlaştıkları dört ana başlıkta sınıflandırılabilir’ demekte ve bu davranışları;

- a) Performans Davranışları (Ses veya Enstrüman)
- b) Okuma ve Yazma Davranışları
- c) Dinleme Davranışları ve
- d) Müzikle, müzisyenlerle veya müzikal olgularla ilgili diğer bilişsel davranışlar şeklinde sınıflandırmaktadır.

İlgili programa öğrenci kabul edilirken yukarıda genellenen müzikal davranışlar, belli bir sınama-değerlendirme ortamında öğrencilerden beklenir. Bu davranışları barındırma ve yansıma düzeylerine göre öğrenciler, ilgili programa kabul edilir veya edilmezler. Öğrencilerin söz konusu davranışları barındırma ve yansıma durumlarının mezun olunan lise türü ile ilişkili olup olmadığı tartışılan bir durumdur.

1.2. Ortaöğretim Kurumları-Liseler

Liseler ‘Örgün Temel Eğitim Kurumları’nın (Okulöncesi, İlkokul, Ortaokul ve Lise) şeklinde örgütlenen eğitim hiyerarşisinin ‘Ortaöğretim Kurumları’ ayağını ifade eder. Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatında lise türleri; “Ortaöğretim kurumları, ortaokul ve imam-hatip ortaokulları üzerine öğrenim süresi 4 yıl olan yatılı ve/veya gündüzlü olarak eğitim öğretim veren kurumlardır” şeklinde açıklanmaktadır. Bu kurumlar: Fen Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Anadolu Liseleri, Güzel Sanatlar Liseleri, Spor Liseleri, Anadolu İmam-Hatip Liseleri, Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Merkezi ve Teknik Eğitim Merkezleri ile Çok Programlı Anadolu Liseleri’nden oluşur.

-Fen liseleri fen ve matematik alanlarında sosyal bilimler liseleri edebiyat ve sosyal bilimler alanlarında öğrencilerin bilim insanı olarak yetiştirilmelerine kaynaklık etmeyi,

-Güzel Sanatlar Liseleri öğrencilere güzel sanatlarla ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmayı ve güzel sanatlar alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi,

-Spor Liseleri öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazandırmayı, beden eğitimi ve spor alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi,

Turkish Studies

-Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları, iş, hizmet ve sağlık alanlarında ihtiyaç duyulan ulusal ve uluslar arası meslek standartlarına uygun nitelikte insan gücünün yetiştirilmesi, mesleki bilgi ve becerilerin güncelleştirilmesi ve uygulanan programlarla girişimcilik bilinci, meslek etiği, iş sağlığı ve güvenliği kültürü ile iş alışkanlığının kazandırılmasını, mesleki eğitim görenlerin istihdama hazırlanmasını,

-Anadolu İmam Hatip Liseleri'nde; imamlık, hatiplik ve kuran kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesine kaynaklık edecek gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılmasını amaçlamaktadır (http://mevzuat.meb.gov.tr/html/ortaogrkurumyon_0/yonetmelik.pdf).

Müzik eğitimi anabilim dallarına kabul edilen öğrencilerin lise profillerine bakıldığında ağırlıklı olarak Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) mezunlarının bu programları daha fazla talep ettikleri ve sırası ile diğer lise türü mezunlarının onları takip ettikleri görülür. Bu konu ile ilgili yapılan bazı çalışmalar şu şekilde özetlenebilir.

Bozkaya; müzik öğretmenliği eğitimi veren kurumlarımızın kontenjanları açısından, giderek AGSL'leşmekte olduklarını ve kontenjanların genel ortalama olarak %56,97'sinin AGSL çıkışlı öğrencilerden oluştuğunu tespit etmiştir (Bozkaya, 2006, s.386).

Köse (2006) yaptığı araştırmada, AGSL mezunlarının yerleştikleri yüksek öğrenim kurumlarının Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları olduğunu ve bu bölümlere yerleşen AGSL mezunlarının oranının %67,41 olduğunu tespit etmiştir.

Bu konuya bir örnek olması açısından Erzurum GSL mezunlarının, okul mezun vermeye başladığı andan itibaren %54,4'ünün eğitim fakültesine, % 36,3'ünün ise güzel sanatlar fakültesine kayıt yaptırdığı tespit edilmiştir (Sümbüllü, 2013, s.43). Yine bu liseden mezun olan ve lisans eğitimlerini tamamlayanların % 46,4'ünün müzik öğretmenliği yapmakta olduğu ve diğer mezunlarının büyük çoğunluğunun ya atanamadığı veya müzik dışında başka işler yaptıkları tespit edilmiştir (Sümbüllü, 2013, s.50).

Yine bir başka çalışmada AGSL öğrencilerinin bir lisans programını tercih ederken, mezuniyet sonrası iş olanaklarının kendileri için birinci tercih nedeni olduğu ve bu nedenle öğrencilerin büyük bir bölümünün eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği anabilim dallarını tercih ettikleri tespit edilmiştir. Bu çalışmaya göre AGSL müzik bölümü öğrencilerinin % 49,8'i Eğitim Fakültelerini, %34,4'ü Konservatuarları ve %13,8'i de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri Bölümlerini tercih etmektedirler (Güleç, 2010).

Buradan hareketle; Türkiye'de mezuniyet sonrası iş tanımının daha açık ve istihdam olanağının daha fazla olmasından dolayı, GSL müzik bölümlerinden mezun olan öğrencilerin nicelik ve nitelik olarak büyük bölümünün, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi lisans programlarını tercih ettikleri düşünülebilir. Bu nedenle özellikle güzel sanatlar alanında nitelikli insan yetiştirmeye kaynaklık etmesi amaçlanan GSL'nin önemi artmaktadır.

1.3. Güzel Sanatlar Liseleri

Ülkemizde, 1989 yılından beri eğitim faaliyetlerini sürdüren Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümleri, 1990 yılından bu yana kendi yönetmeliği ile işletilmekte, 1993'den bu yana mezun vermekte ve mezunlar üniversitelere girip yükseköğrenim görmektedir (Uçan, 1996). Milli Eğitim Bakanlığının 04.12.2008 tarih ve 1608 sayılı 'Ortaöğretimde Okul Çeşitliliğinin Azaltılması Genelgesi 2008/81' ile Güzel Sanatlar Liseleri, Spor Liseleri ile birleştirilmiş ve ismi Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Olarak değiştirilmiştir (M.E.B., 2008).

Milli Eğitim Bakanlığı, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin yönetmeliğini Resmi Gazetenin 16.06.2009 Tarih ve 27260 Sayılı yayınında yayınlamış ve bu okulun kuruluş ve amacını aşağıdaki şekilde yeniden oluşturmuştur.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/ 14 Summer 2016

Kuruluş: Madde 5-(1)

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Anadolu Lisesi statüsünde olup güzel sanatlar ve spor eğitimi alanında yatılı, gündüzlü ve karma olarak ilköğretim üzerine 4 yıl eğitim ve öğretim yapılan okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Okulun Amacı: Madde 6-(1)

Öğrencilerin Türk Millî Eğitiminin genel ve özel amaçları yanı sıra güzel sanatlar ve spor alanlarında;

a) İlgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda güzel sanatlar ve spor eğitimi ile ilgili temel bilgi ve beceriler kazanmalarına yönelik eğitim-öğretim görmelerini ve alanlarında başarılı bireyler olarak yetişmelerini,

b) Güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,

c) Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,

ç) İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,

d) Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,

e) Millî ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,

f) Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlılığını benimseyen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır (Resmi Gazete, 2009).

Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin ismindeki ‘Anadolu’ ibaresi; Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 06.05.2010 tarih ve 3669 sayılı Genel Liselerin Anadolu Liselerine Dönüştürülmesi konulu genelgesini takiben kullanılmamaya başlanmıştır (M.E.B., 2010). Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün; Program amaçlarının ve beklentilerinin farklı olduğu ifade edilen, 18. Millî Eğitim Şura Kararları arasında da yer verilen güzel sanatlar ve spor lisesinin iki ayrı okul türü olarak yeniden belirlenmesine yönelik politika değişikliği konusunda gerekli değerlendirmeler yapılarak 14/06/2013 tarihli ve 1380223 sayılı Makam Onayı ile Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri; ‘Spor Lisesi’ ve ‘Güzel Sanatlar Lisesi’ olmak üzere iki ayrı okul türüne dönüştürülmüştür (<http://ogm.meb.gov.tr/ogmebulten3.pdf>).

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 25.06.2013 tarih ve 1502639 sayılı ‘Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’ konulu yazısının eklerindeki listelere göre; ülkemizde 70 adet müzik ve görsel sanatlar bölümü olan Güzel Sanatlar Lisesi ve 21 adet Spor Lisesi sayılabilmektedir. (M.E.B., 2013). Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri, mesleki müzik eğitimi verilen kurumların öğrenci altyapılarının oluşturulmasında önemli bir öğrenci profili olarak karşımıza çıkmaktadır (Bozkaya, 2006, Köse, 2006, Sümbüllü, 2013, Güleç, 2010). Uçan (1996, s.85); AGSL (Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri) müzik bölümü mezunlarının, müzik yükseköğretim kurumları olarak; Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri Bölümleri ve Devlet Konservatuvarı Müzik Sanatları, Müzik Bilimleri ve Müzik Teknolojileri Bölümleri olmak üzere her biri diğerinden farklı amaçlara yönelik lisans programlarına girebildiklerini belirtmektedir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Müzik eğitimi alanında orta öğretimden yükseköğretime gelen öğrenciler, hem ‘Güzel Sanatlar Liseleri’ mezunları hem de ‘Diğer Lise’ mezunları şeklinde, karma bir profil çizmektedirler.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/14 Summer 2016

Özellikle mesleki müzik eğitiminin temelini ve alt yapısını oluşturmada önemli bir fonksiyonu yerine getiren ‘Güzel Sanatlar Liseleri’ mezunlarının ‘Müzik Eğitimi Lisans Programı Akademik Başarı Düzeylerinin’ ‘Diğer Lise’ mezunları ile karşılaştırılarak bir farklılığın oluşup oluşmadığı, varsa bu farklılığın ilerleyen sınıf düzeylerine göre değişim gösterip göstermediği bu çalışmanın amacıdır.

Bu araştırmanın amacı ile örtüşen ve daha önce yapılmış olan benzer çalışmaların sonuçları kıyaslama için anlamlı olabilir. Buna göre;

Özdemir ve Yöndem (2011) çalışmalarında, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve Diğer Liselerden mezun olan öğrencilerin bireysel çalgı başarıları arasında, alan derslerindeki akademik başarıları arasında ve genel akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını, oysa kurumsal anlamda 4 yıllık düzenli bir eğitim sürecinden geçmiş öğrencilerle, geçmemiş öğrenciler arasında başarı yönünden anlamlı bir farklılık olması gerektiğini belirtmiştir.

Tebiş (2006), çalışmasında örneklemdeki öğrencilerin lisans programında görmüş oldukları 18 farklı ders içinde sadece ‘Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi’ dersi ile ‘Özel Öğretim Yöntemleri’ dersinde AGSL ve Diğer Lise kökenli öğrencilerin başarılarında, AGSL mezunu öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulmuş diğer derslerde anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır.

Ece ve Bilgin (2007) ‘Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Başarı Durumlarının İncelenmesi’ isimli çalışmalarında; ‘öğrencilerin mezun oldukları lise türü (AGSL ve Diğer Lise) ile özel yetenek sınav puanları arasında’ ve ‘öğrencilerin mezun oldukları lise türü (AGSL ve Diğer Lise) ile lisans eğitimlerinde aldıkları alana dönük ders başarılarında’ anlamlı bir fark oluşmadığını tespit etmişlerdir.

Aksu ve Çelenk (2014) ‘AGSL Müzik Bölümü Mezunlarının ‘Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri’ndeki Akademik Başarılarının İncelenmesi’ isimli çalışmada; ‘AGSL ve Diğer Lise Mezunu’ öğrencilerinin özel yetenek sınavından aldıkları puanlarla, AGNO (Ağırlıklı Geçme Notu Ortalamaları) arasında anlamlı ilişkiler olmadığı, öğrencilerin dönem dönem akademik başarıları ile ilgili olarak, Dördüncü sınıflar hariç, Birinci, İkinci ve Üçüncü Sınıf öğrencilerinin dönem sonu AGNO puanları arasında bir farklılaşma olmadığı, AGSL mezunu öğrencilerin, lisans programına, diğer Lise mezunu öğrencilere göre, özellikle MİOY(Müziksel İşitme Okuma Yazma) dersi açısından daha donanımlı olarak başladıkları fakat bu farkın ilerleyen dönemlerde giderek azaldığı, teorik desenli derslerde ise (Müzik Bilimine Giriş I-II dersinde olduğu gibi), ‘Diğer Lise Mezunu’ öğrencilerin ‘AGSL’ lilerden daha başarılı oldukları ve ‘AGSL Mezunu’ öğrencilerin, lisans eğitimleri aşamasında diğer lise mezunlarına göre daha avantajlı olabileceklerine dönük beklentinin, başvurdukları yükseköğretim programının türü ve içeriğine göre tartışmalı olduğu şeklinde bulgulara ulaşmışlardır.

Hüseynova (2014) çalışmasında müzik öğretmeni adaylarının lisans eğitimlerindeki keman çalma becerilerini 3 yıl boyunca incelemiş ve keman çalma performansları açısından düz lise çıkışlıların AGSL çıkışlı öğrencilerden daha başarılı olduklarını, bunun nedenini de düz lise çıkışlıların özellikle teorik bilgidaki üstünlüğünün performans başarısına da yansımaları olarak değerlendirmiştir.

Gün ve Köse (2013) ‘Müzik Öğrencilerinin Piyano Dersine Karşı Tutumları’ isimli çalışmalarında; Müzik Eğitimi Müzik Öğretmenliği ABD’ nda öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin tutumlarını ölçmüşler ve öğrencilerin piyano dersi tutumlarında mezun olunan lise türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir.

Tankız (2011) yüksek lisans tezinde GSL, Genel Lise ve Diğer Liselerden mezun öğrencilerin ‘Müziksel İşitme-Yazma’ ve ‘Müziksel Çalma’ alanı puanları arasında GSL lehine

anlamli bir farklılık tespit etmişken, ‘Müziksel Söyleme’ alanında ise dikkat çekici biçimde bu lise mezunları arasında anlamli bir fark tespit etmemiştir.

Bu çalışmalar yorumlandığında; lisans programındaki müzik öğretmeni adaylarının akademik başarıları ile, mezun oldukları lise türü arasında gerçekleşen ilişkilerin ya çok düşük, ya da GSL lehine olacağı yerde çoğunlukla ‘Diğer Lise’ lehine yani beklenenin, umulanın ya da tahmin edilenin aksine seyrettiği tespit edilmiştir.

Bu bölüm literatürde benzer çalışmaları da vurgulamak için ayrıca burada belirtilmiştir, diğer yandan çalışmalar sonuçlar bölümünde tekrara düşülmemesi için yalnızca atıf düzeyinde belirtilmiş, talep edilen tartışma usulü karşılaştırmalar zaten ilgili bölümde yer almıştır.

1.5. Problem cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; ‘Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programı Başarılarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Karşılaştırılması Nasıldır?’ şeklinde kurulmuştur.

1.5.1. Alt Problemler

Bu araştırma 3 alt problem ekseninde desenlenmiştir. Buna göre araştırmanın alt problemleri;

1. GSL ve Diğer Lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları arasında anlamli bir fark var mıdır?

2. GSL ve Diğer Lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları arasında ‘Sınıf Düzeyi’ değişkenine göre anlamli bir fark var mıdır?

3. GSL ve Diğer Lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları arasında ‘Cinsiyet’ değişkenine göre anlamli bir fark var mıdır? şeklinde oluşturulmuştur.

1.6. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, farklı lise türlerinden mezun olarak sisteme giren öğrencilerin, müzik öğretmenliği lisans programında eriştikleri akademik başarılarının, mezun olunan lise türü ile bir ilişkisinin olup olmadığına odaklıdır. ‘Güzel Sanatlar Liseleri’ ve ‘Diğer Liseler’ mezunlarının, lisans programındaki akademik başarı durumlarının karşılaştırılması ve buradan hareketle hem Güzel Sanatlar Liselerinin üstlendikleri misyonun gerektirdiği müzikal bilgi, beceri ve tutumların niceliği ve niteliğine dönük, hem de lisans programının etkililiği hakkında bazı ipuçlarına ulaşmaya dönük belirli değerlendirmeler açısından, araştırma önemli görülmüştür.

1.7. Sayıtlar

Araştırma;

1. Araştırmaya temel teşkil eden puanların geçerli ve güvenilir yöntemlerle elde edildikleri,
2. Araştırmada temele alınan yöntemin ve analiz tekniklerinin doğru yöntem ve teknikler oldukları sayıtlarına dayandırılmıştır.

1.8. Sınırlılıklar

1. Araştırma Karadeniz Teknik Üniversitesi (K.T.Ü). Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Lisans Programı Dönem Sonu ‘Ağırlıklı Genel Not Ortalamaları’nın (AGNO) kendi içinde ve değişkenler çerçevesinde karşılaştırılmalarıyla sınırlıdır.

2. Yöntem

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili yöntem bilgilerine yer verilmiştir.

Turkish Studies

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma betimsel araştırmalardan tarama modeli ile yürütülmüştür. Betimsel Araştırmalar; olayı olduğu gibi araştıran ve ele alınan olayların ve durumların ayrıntılı bir biçimde araştırıldığı ve onların daha önceki olaylar ve durumlarla ilişkilerinin incelenerek, “Ne” olduklarının betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır (Karakaya, 2009, s.59). Betimsel araştırmaların bir türü olan Tarama Modeli ise; geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2005, s. 77).

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu; K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda öğretim gören ve 2011-12, 2012-13, 2013-14 ve 2014-15 Eğitim-Öğretim yıllarında lisans programına yerleşen 182 öğrenciden oluşmaktadır. Tablo 1’de çalışma grubu görülmektedir. Çalışmada kullanılan ‘Diğer Lise’ kavramı içine ise GSL dışında kalan ve Türk Eğitim Sistemi’nin ‘Lise’ yapılanması eksenindeki tüm liseler (Fen Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Anadolu Liseleri, Spor Liseleri, Anadolu İmam-Hatip Liseleri, Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Merkezi ve Teknik Eğitim Merkezleri ile Çok Programlı Anadolu Liseleri) kastedilmektedir.

Tablo 1
Çalışma Grubuna Ait Demografik Veriler

Eğitim-Öğretim Dönemi/Sınıfı	Kız		Erkek	
	N	%	N	%
2011-2012/4. Sınıf	22	48,9	23	51,1
2012-2013/3. Sınıf	25	53,2	22	46,8
2013-2014/2. Sınıf	33	71,7	13	28,3
2014-2015/1. Sınıf	26	59,1	18	40,9

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, çalışma grubunda bulunan öğrencilerin eğitim-öğretim gördükleri yüksek öğretim kurumunun ilgili idari biriminin öngördüğü resmi prosedürler doğrultusunda araştırmacıların başvuru ve talepleri ile öğrenci işleri bilgi sistemi üzerinden elde edilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, ilgili lisans programının öğrenci sisteminde bulunan ‘Transkript AGNO’ları alınarak analiz edilmiştir. ‘AGNO Genel’ şeklinde ifade edilen değişken; çalışma grubundaki tüm öğretmen adaylarının genel olarak ve sınıf ayrımı olmaksızın ağırlıklı genel not ortalamalarını ifade ederken, AGNO1, AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4 şeklinde ifade edilen değişkenler de 1, 2, 3 ve 4. Sınıf öğrencilerine ait Ağırlıklı Genel Not Ortalamalarını ifade etmektedir.

İstatistik programında daha net çalışılması için, 4’lük sistemde desenlenen AGNO, 100’lük sisteme çevrilmiş ve veriler SPSS programına aktarılarak gerekli karşılaştırmalar yapılmıştır.

İstatistik işlemler için alt problemler ve alt problemleri oluşturan değişkenler çerçevesinde korelasyon ve karşılaştırmalı ölçümler yapılmıştır. Ölçümler öncesinde veriler için normallik sınaması yapılmış ve verilerin basıklık çarpıklık katsayılarına bakılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olduğu varsayımını karşılaması ile parametrik ölçümler tercih edilmiştir. Bu kapsamda korelasyon ölçümlerinde ‘Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Ölçümleri’ ve karşılaştırmalı ölçümlerde ‘t Testi’ yapılmıştır. Ayrıca cinsiyet değişkeni ile ilgili alt problem için de aritmetik

ortalamlar hesaplanmıştır. Yapılan ölçümlerde genel anlamlılık sınırı karşılaştırmalı ölçümler için $p < .05$ olarak alınmıştır. Tablo 2’de veriler üzerinde yapılan basıklık çarpıklık analiz sonuçları verilmiştir.

Tablo 2

Başarı Notları Basıklık Çarpıklık Katsayıları

Faktör	Basıklık		Çarpıklık	
	Ölçüm	SS	Ölçüm	SS
AGNO 1	-,079	0,180	-,049	0,358
AGNO 2	-,310	0,206	,666	0,410
AGNO 3	-,289	0,251	1,026	0,498
AGNO 4	-1,662	0,354	1,224	0,695
AGNO GENEL	-,474	0,180	,348	0,358

Basıklık ve çarpıklık katsayıları için referans sınırlarının çeşitli çalışmalarda (Vural, 2013; Arslan, 2015; Yıldız, Çevik, 2016) +1 ile -1 arasında, bazı çalışmalarda (Serinkan, Bardakçı, 2007; Sağer, vd. 2013; Vural, 2013; Ünal, Gürsoy, 2014) +2 ile -2 arasında olması gerektiği vurgulanmış, Albayrak (2009, s.209) ise basıklık değerinin +3 ile -3 aralığında olabileceğini belirtmiştir. Tablo incelendiğinde basıklık ve çarpıklık katsayılarının genel hatlarıyla referans olarak kabul edilen aralıklar çerçevesinde dağıldığı görülmektedir. Bu durum toplanan verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığına işaret etmektedir.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular, araştırmanın alt problemlerinde sırası ile sunulmuş ve yorumlanmıştır.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda GSL ve Diğer Lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3 *GSL ve Diğer Lise Kökenli Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programı Akademik Başarılarının Karşılaştırılması*

Faktör	Lise	Ort.	t
AGNO GENEL	GSL	65,78	-2,478*
	Diğer Lise	71,53	
AGNO 1	GSL	59,11	-2,408*
	Diğer Lise	64,38	
AGNO 2	GSL	65,20	-1,813
	Diğer Lise	69,73	
AGNO 3	GSL	67,01	-1,347
	Diğer Lise	70,80	
AGNO 4	GSL	66,85	-1,431
	Diğer Lise	72,51	

* $P < .05$

Tablo 3 incelendiğinde; çalışma grubundaki müzik öğretmeni adaylarından GSL mezunu olanlar ile Diğer Lise mezunu olanlar arasında, ‘AGNO Genel’ ve ‘AGNO 1’ faktörleri açısından ‘Diğer Lise’ mezunları lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yani bu faktörlerde; ‘Diğer Lise’

mezunu olan müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları GSL mezunu adayların lisans programı akademik başarılarından anlamlı düzeyde daha yüksek olmuştur. Bu analiz AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4 faktörlerindeki ‘Ortalamalar’ açısından yapıldığında ise; istatistiksel olarak anlamlı olmasa da ‘Diğer Lise’ mezunu öğretmen adaylarının lisans programı akademik başarılarının tüm sınıflarda GSL mezunu olan adaylardan daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Anlamlılık için incelenen p değerleri “AGNO Genel” seviyesi için ,014, “AGNO1” seviyesi için ,017, AGNO2 seviyesi için ,072, AGNO3 seviyesi için ,181, AGNO4 seviyesi için ,160 olarak gerçekleşmiştir.

Bu bulgu; Müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim gören GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının, diğer liselerden mezun olanlardan daha başarılı olması gerektiği yönündeki beklentinin karşılanamadığını göstermektedir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda GSL ve Diğer Lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları arasında ‘Sınıf Düzeyi’ değişkenine göre anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4GSL ve Diğer Lise Kökenli Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programı Akademik Başarılarının ‘Sınıf Düzeyi’ ne Göre Karşılaştırılması					
Lise	Faktör	AGNO 1	AGNO 2	AGNO 3	AGNO 4
GSL	AGNO Genel	,818**	,934**	,940**	1,000**
Diğer Lise	AGNO Genel	,659**	,890**	,981**	1,000**

** $p < ,01$

Tablo 4’e göre; hem GSL mezunu hem de ‘Diğer Lise’ mezunu öğretmen adaylarının lisans programındaki farklı sınıflar düzeyinde (AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4) oluşan not ortalamalarının ‘AGNO Genel’ ile olan ilişki katsayıları yüksek düzeydedir.

Ancak ‘Diğer Lise’ mezunu öğretmen adaylarının sınıf düzeyi ilerledikçe, yıllık akademik başarıları ile ‘AGNO Genel’ arasındaki ilişki düzeyleri, GSL kökenli öğretmen adaylarına göre oransal olarak daha yüksek düzeyde gerçekleşmektedir. (İlişki düzeyi genel yüzdelik değişim ortalamaları: GSL= % 6,38 ve Diğer Lise= % 12, 42)

Bu bulgu; farklı sınıf düzeylerinde öğrenim gören ‘Diğer Lise’ mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programına olan uyumlarının ve gerçekleştirdikleri akademik başarı düzeylerinin(AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4), GSL mezunu öğretmen adaylarına göre daha üst düzeyde olduğu yönünde yorumlanabilir. Aynı zamanda bu bulgu; birinci alt problem kapsamında tespit edilen ve ‘Diğer Lise’ mezunları lehine oluşan akademik başarı düzeyini de açıklar niteliktedir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda GSL ve Diğer Lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları arasında ‘Cinsiyet’ değişkenine göre anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5GSL ve Diğer Lise Kökenli Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programı Akademik Başarılarının 'Cinsiyet' Değişkenine Göre Karşılaştırılması							
Lise	Cinsiyet	Not Ortalama	N	Min.	Max.	Ort.	SS
GSL	Kız	AGNO 1	91	30,00	90,43	60,1121	12,84470
		AGNO 2	68	30,00	92,06	67,2622	12,41627
		AGNO 3	40	30,00	89,26	68,2233	12,42453
		AGNO 4	19	30,00	84,36	65,9179	14,38102
		AGNO GENEL	91	30,00	92,06	66,6631	13,12085
	Erkek	AGNO 1	57	30,00	86,23	57,5188	12,98026
		AGNO 2	43	30,00	91,13	61,9456	10,84384
		AGNO 3	32	46,33	96,90	65,5125	10,26395
		AGNO 4	17	53,56	80,63	67,9059	6,00838
		AGNO GENEL	57	30,00	91,13	64,6116	11,51370
Diğer Lise	Kız	AGNO 1	15	57,53	86,46	67,1280	7,60035
		AGNO 2	12	62,43	84,83	72,2308	6,73380
		AGNO 3	7	64,53	88,56	74,3629	9,21141
		AGNO 4	3	68,50	80,63	73,3200	6,43695
		AGNO GENEL	15	59,40	88,56	73,8480	8,13041
	Erkek	AGNO 1	19	33,73	80,40	63,0321	12,17973
		AGNO 2	15	51,93	86,93	67,7460	11,49951
		AGNO 3	13	51,00	82,26	68,8923	9,45997
		AGNO 4	6	62,90	84,13	72,1150	9,17129
		AGNO GENEL	19	50,76	84,13	69,7016	10,04615

Tablo 5 incelendiğinde; müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları yönünden, 'AGNO Genel' faktöründe hem GSL hem de 'Diğer Lise' mezunu 'Kız' öğretmen adaylarının 'Erkek' adaylardan daha başarılı oldukları görülmektedir.

Tablo 5'te ayrıca farklı sınıf düzeylerinde (AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4) oluşan AGNO düzeylerinde de kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları gözlenmektedir.

Tablodan elde edilen bir başka bulguya göre; AGNO Genel ve tüm sınıf düzeylerinde 'Ortalamlar' incelendiğinde 'Diğer Lise' kökenli kız ve erkek öğretmen adaylarının GSL kökenli kız ve erkek öğretmen adaylarından daha başarılı oldukları söylenebilir. Bu bulgu da birinci ve ikinci bulguyu destekler niteliktedir.

Sonuç ve Öneriler

Sonuçlar

Araştırma bulguları doğrultusunda;

1. Çalışma grubundaki müzik öğretmeni adaylarından GSL mezunu olanlar ile 'Diğer Lise' mezunu olanlar arasında, AGNO açısından 'Diğer Lise' mezunlarının lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Özellikle 'AGNO Genel' ve 'AGNO 1' faktörlerinde 'Diğer Lise' mezunu olan müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları, GSL mezunu adayların lisans programı akademik başarılarından anlamlı düzeyde daha yüksek olmuştur. Bu analiz AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4 faktörlerindeki 'Ortalamlar' açısından yapıldığında da 'Diğer Lise' mezunu öğretmen adaylarının lisans programı akademik başarılarının tüm sınıflarda GSL mezunu olan adaylardan daha yüksek olduğu,

2. Hem GSL mezunu hem de 'Diğer Lise' mezunu öğretmen adaylarının lisans programındaki farklı sınıflar düzeyinde (AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4) oluşan not

ortalamalarının ‘AGNO Genel’ ile olan ilişki katsayıları yüksek düzeydedir. Ancak ‘Diğer Lise’ mezunu öğretmen adaylarının sınıf düzeyi ilerledikçe, yıllık akademik başarıları ile ‘AGNO Genel’ arasındaki ilişki düzeyleri, GSL kökenli öğretmen adaylarına göre oransal olarak daha yüksek düzeyde gerçekleşmektedir. Bu bulgu ‘Diğer Lise’ mezunu müzik öğretmeni adaylarının lisans programına olan uyumlarının ve gerçekleştirdikleri akademik başarı düzeylerinin, GSL mezunu öğretmen adaylarına göre daha üst düzeyde oluştuğu,

3. Müzik öğretmeni adaylarının lisans programı akademik başarıları yönünden, ‘AGNO Genel’ faktöründe hem GSL hem de ‘Diğer Lise’ mezunu olan ‘Kız’ öğretmen adaylarının ‘Erkek’ adaylardan daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca farklı sınıf düzeylerinde (AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3 ve AGNO 4) oluşan AGNO düzeylerinde de kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları sonucu çıkmıştır. Bu değişkene ilişkin bir başka bulguya göre ise; AGNO Genel ve tüm sınıf düzeylerinde ‘Ortalamalar’ incelendiğinde ‘Diğer Lise’ kökenli kız ve erkek öğretmen adaylarının GSL kökenli kız ve erkek öğretmen adaylarından daha başarılı oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu sonuçlar genellendiğinde müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim gören GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının, ‘Diğer Lise’ mezunu olanlardan daha başarılı olması gerektiği yönündeki beklentinin karşılanamadığı görülmektedir. Oysa GSL’nin temel kuruluş amacı; öğrencilerin; güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini, özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını, alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini, millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımlarını ve yorumlamalarını sağlamaktır.(Resmi Gazete, Değişik:16.12.2006/26378 RG)

Buna paralel olarak, lisans programından önce 4 yıllık bir alan eğitimi almış bu öğrencilerin, diğer lise kökenli öğrencilerden olumlu yönde farklılaşmaları beklentisi normal bir beklenti olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat özellikle son 10 yılda bu alanda yapılan ve bir kısmına da bu çalışmada atıf yapılan bazı bilimsel çalışmalar, (Özdemir ve Yöndem, 2011, Tebiş, 2006, Ece ve Bilgin, 2007, Aksu ve Çelenk, 2014, Hüseyinova, 2014, Gün ve Köse, 2013, Tankız, 2011) bu lise türleri arasında beklenen bu farklılaşmayı yansıtmadığı gibi, bazı değişkenler açısından ‘Diğer Lise’ mezunlarının GSL mezunlarından daha başarılı olabildiklerini göstermiştir. Nitekim bu araştırmanın sonuçları da önceki araştırma sonuçları ile büyük oranda benzeşmektedir. Bu durum GSL’nin Yetenek Sınavları’na başvuran öğrenci niteliği ve niceliği (Aksu, 2014), bu liselerde uygulanan öğretim programları, öğretmen ve yönetici nitelik ve niceliği, öğrenci ve velilerin düşünce ve yaklaşımları ve diğer pek çok açıdan yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğunu yansıtmaktadır.

Öneriler

Bu sonuçlardan hareketle şu önerileri getirmek mümkündür. Öncelikle GSL’ne başvuran öğrencilerin niceliği ve niteliği artırılmalıdır. Bunun için bu liselerin tanıtılması için öğrenci ve velilerde belli bir farkındalık oluşturmak sureti ile teşvik edilmesi yönündeki çalışmalar ivme kazanmalıdır. GSL’nin öğretmen niceliği ve niteliği konusunda iyileştirici çalışmalar yapılmalıdır. GSL öğretim programı ile müzik öğretmenliği lisans programı arasındaki taksonomi yeniden ele alınmalıdır. Bu içerikteki çalışmalar diğer eğitim fakültelerinde ve eğitim fakülteleri dışındaki diğer mesleki müzik eğitimi kurumlarında da gerçekleştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Aksu, C.(2014).Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerine Başvuran Öğrenci Sayılarının İncelenmesi: Karamsar Bir Tablo, *İDİL Sanat ve Dil Dergisi*, 3(13), Doi:10.7816/idil-03-14-07, p.87-100.

- Aksu, C. ve Çelenk, K. (2014).AGSSL Müzik Bölümü Mezunlarının ‘Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri’ndeki Akademik Başarılarının İncelenmesi, *TurkishStudies- International PeriodicalForTheLanguages, LiteratureandHistory of TurkishorTurkic* Volume 9(2) p. 67-87, Doi Number:10.7827/TurkishStudies.6286.
- Albayrak, A. S. (2009). Çok Değişkenli İstatistik Tekniklerin Varsayımları. Kalaycı, Ş. (Ed.) SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Arslan, G. (2015). Ergenlerde Psikolojik Sağlamlık: Bireysel Koruyucu Faktörlerin Rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(44), 73–82.
- Boyle, J.D.and Radocy, R.E. (1987). *Measurementand Evaluation of Musical Experiences*, New York: ShirmerBooks.
- Bozkaya, İ. (2006, Nisan). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Mezunlarının Müzik Öğretmenliği Programı Kontenjanları İçindeki Yeri*, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu İçinde Sunulan Bildiri, (pp. 349-387) Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Ece, A. S. ve A.S.Bilgin (2007). Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Başarı Durumlarının İncelenmesi, *İnönü Eğitim Fakültesi Dergisi*, Güz 2007, 8(14), 113-130
- Güleç, G. (2010, Aralık). *Anadolu Güzel sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrencilerinin Alanları ile İlgili Yükseköğretim Kurumu Tercihlerinde, Yükseköğretim Kurumlarından Beklentileri ve Bu Kurumların Tercihler Üzerindeki Etkileri*, IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu İçinde Sunulan Bildiri (pp. 420-431) İstanbul: Marmara Üniv. Atatürk Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Gün, E.ve Köse, H. S. (2013). Müzik Öğrencilerinin Piyano Dersine Karşı Tutumları, *TurkishStudies Dergisi*, 8(3), 247-261.
- Hüseynova, L. (2014). Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Keman Çalma Performanslarını Etkileyen Bazı Değişkenler, *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 393-406
- Karakaya, İ. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Tanrıöğen, A. (Edt.)*Bilimsel Araştırma Yöntemleri İçinde*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Köse, S. (2006, Nisan). *Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Öğrenci Kaynağı Olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri*, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu İçinde Sunulan Bildiri(pp.334-348) Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını
- M.E.B. (2008). Orta Öğretimde Okul Çeşitliliğinin Azaltılması, *Genelge*, 04.12.2008/81, Sayı:1608
- M.E.B. (2010).Genel Liselerin Anadolu Liselerine Dönüştürülmesi, *Genelge*, 2010/30, 06.05.2010/3669
- M.E.B. (2013). Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nin Yeniden Yapılandırılması, 14/06/2013 tarihli ve 83203306/20/1380223 sayılı *Makam Onayı*. <http://ogm.meb.gov.tr/ogmebulten3.pdf>. Erişim:18.08.2014
- M.E.B. (2013).Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Tarih: 25.06.2013 Sayı: 83203306/10.03/1502639 <http://www.turkiyeegitim.com/guzel-sanatlar-ve-spor-liseleri-listesi-48222h.htm>. Erişim: 18.08.2014
- Özdemir, M. ve Yöndem, S. (2011). Müzik Öğretmeni Adayı Gitar Öğrencilerinin Çalgı Alan Dersleri ve Genel Akademik Başarı Durumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 33, 141-156.
- Resmi Gazete (2009). Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi *Yönetmeliği*, 16. Haziran 2009, Sayı:27260

- Resmi Gazete (2006). Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi *Yönetmeliği*, 16.12.2006, Sayı: 26378
- Sağır, T., Sağal, O. ve Gürpınar, E. (2013). Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavlarında YGS Puanları ile Müzik Alanı Puanları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(1), 541 – 554.
- Serinkan, C. ve Bardakçı, A. (2007). Pamukkale Üniversitesi'nde Çalışan Öğretim Elemanlarının İş Tatminlerine İlişkin Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ.B.F. Dergisi*, 12(9), 152 – 163.
- Sümbüllü, M. K. (2013). *Kuruluşundan Günümüze Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Öğretim Sürecinin ve Mesleki Müzik Eğitime Katkılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi-Erzurum Anadolu Güzel sanatlar Lisesi Örneği*, (Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalı, Erzurum). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden elde edilmiştir.
- Tankız, K. D. (2011). *Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavına Başvuran Adayların Başarı Durumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Malatya). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden elde edilmiştir.
- Tebiş, C. (2006, Nisan). *SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD'da Okuyan AGSL ve Genel Lise Mezunları Öğrencilerin Alan Derslerindeki Başarı Durumlarının ve Lise Mezuniyet Başarı Notlarının Karşılaştırılması*, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu İçinde Sunulan Bildiri, (pp.388-400), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Uçan, A. (1996, Kasım). 'Yirmibirinci Yüzyıl Eşiğindeki Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri: Genel Durum Sorunlar Çözümler' Bildiri, I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu İçinde (pp.68-93) Uludağ Üniv. Eğitim Fakültesi, Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayını.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*, Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Ünal, O. ve Gürsoy, Y. E. (2014). Banka Reklâmlarının Müşteri Tercihlerine Etkisi. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(1), 304–314.
- Vural, L. (2013). Grasha-Riechmann Öğrenme Stili Ölçeğinin Yapı Geçerliği Çalışmaları. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4): 481–496.
- Yıldız, M. A. ve Çevik, G. B. (2016). Evli Bireylerin Evlilik Doyumlarının ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 13(1), 227–242.

Citation Information/KaynakçaBilgisi

- Kurtuldu, M.K.&Aksu, C. (2016). “Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programı Başarılarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Karşılaştırılması / Comparison of Undergraduate Program Achievements of Music Teacher Candidates according to Type of Graduated School”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140,(Prof. Dr. Kamil Veli Nerimanoğlu Armağanı) Volume 11/14 Summer 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9680>, p. 425-440.